

Lovtidende A

2015

Udgivet den 12. november 2015

9. november 2015.

Nr. 1237.

Bekendtgørelse af lov om forsikringsaftaler

Herved bekendtgøres lov om forsikringsaftaler, jf. lovebekendtgørelse nr. 999 af 5. oktober 2006, med de ændringer, der følger af § 5 i lov nr. 539 af 8. juni 2006, § 1 i lov nr. 516 af 6. juni 2007, § 2 i lov nr. 523 af 6. juni 2007, § 8 i lov nr. 718 af 25. juni 2010, § 3 i lov nr. 1244 af 18. december 2012 og § 8 i lov nr. 737 af 25. juni 2014.

I. Fælles bestemmelser for alle forsikringsarter

Indledende regler

§ 1. Denne lov finder anvendelse på forsikringsaftaler, der indgås med forsikringsaktieselskaber, gensidige forsikrings-selskaber eller andre selskaber og institutioner, der driver forsikringsvirksomhed.

Stk. 2. Loven gælder ikke for:

- 1) Genforsikring.
- 2) Invalidforsikring i henhold til lov nr. 197 af 16. juli 1927.
- 3) Ulykkesforsikring tegnet i henhold til lov nr. 205 af 6. juli 1916, jfr. bekendtgørelse nr. 187 af 14. juli 1927, jfr. for Færøernes vedkommende anordninger nr. 503 af 29. november 1922, nr. 37 af 23. februar 1924, nr. 213 af 24. juli 1925 og nr. 41 af 9. marts 1926.
- 4) Overenskomst afsluttet med en begravelseskasse, en i henhold til lov nr. 144 af 10. maj 1915, jfr. bekendtgørelse nr. 87 af 19. april 1929, statsanerkendt sygekasse, jfr. for Færøernes vedkommende anordning nr. 59 af 21. februar 1930, en af de i paragraf 34 i lov nr. 144 af 10. maj 1915 omhandlede under statskontrol virkende gensidige sygeforeninger, en af de i § 31 i lov nr. 197 af 16. juli 1927 omhandlede sygekasser, den i § 8 i lov nr. 67 af 1. april 1912 nævnte som sygekasse anerkendte sygeforsikring for udenlandske landarbejdere og en af de i lov nr. 126 af 28. april 1916, jfr. love nr. 180 af 1. april 1921 og nr. 93 af 1. april 1925, omhandlede læge- og sygebefordringskasser på Færøerne.
- 5) Aftale, hvorved fagsammenslutninger yder deres medlemmer dækning mod tab ved arbejdsløshed eller arbejdsstandsning.
- 6) Aftale, hvorved en arbejdsgiver tilsiger de i hans virksomhed beskæftigede personer pension.

§ 2. Ved selskabet forstås i denne lov forsikringsgiveren.

Stk. 2. Ved forsikringstageren forstås den, der med selskabet har sluttet aftale om forsikring.

Stk. 3. Ved den sikrede forstås den, som, hvis en forsikringsydelse kommer til udbetaling, har ret til ydelsen.

Stk. 4. Ved en forbrugerforsikring forstås en forsikringsaftale, hvor forsikringstageren (forbrugeren) ved aftalens indgåelse hovedsagelig handler uden for sit erhverv. Selskabet har bevisbyrden for, at en forsikringsaftale ikke er en forbrugerforsikring.

§ 3. Denne lovs bestemmelser kommer, for så vidt de ikke udtrykkeligt er erklæret for ufravigelige eller deres ufravigelighed følger af andre retsregler, kun til anvendelse, hvis ikke andet er udtrykkeligt aftalt eller må anses indeholdt i aftalen.

§ 3 a. Selskabet må ikke i forbindelse med eller efter indgåelse af aftaler efter denne lov anmode om, indhente eller modtage og bruge oplysninger, der kan belyse en persons arveanlæg og risiko for at udvikle eller pådrage sig sygdomme, herunder kræve undersøgelser, som er nødvendige for at tilvejebringe sådanne oplysninger. Det gælder dog ikke oplysninger om den pågældendes eller andre personers nuværende eller tidligere helbredstilstand.

§ 3 b. Selskabets afslag på at tegne en forsikring som begæret og selskabets opsigelse af en forsikringsaftale skal efter anmodning begrundes.

Stk. 2. Begrundelsen skal indeholde en henvisning til de relevante retsregler samt en kort redegørelse for, hvorfor forsikringen ikke kan tegnes, eller hvorfor forsikringsaftalen opsiges. Begrundelsen skal efter anmodning være skriftlig.

Urigtige oplysninger ved aftalens afslutning

§ 4. Har forsikringstageren ved forsikringens tegning svigagtig givet urigtig oplysning om eller fortiet en omstændighed, som må antages at være af betydning for selskabet, er aftalen ikke bindende for dette. Det samme gælder, hvis hans forhold i øvrigt har været af en sådan art, at det ville stride mod almindelig hæderlighed at gøre aftalen gældende.

§ 5. Må det antages, at forsikringstageren ved forsikringens tegning hverken vidste eller burde vide, at en af ham given oplysning var urigtig, hæfter selskabet, som om urigtig oplysning ikke forelå.

Stk. 2. Ved skadesforsikring kan selskabet dog opsiges forsikringen med en uges - hvis forsikringstageren har bopæl i Grønland, en måneds - varsel.

§ 6. Har forsikringstageren, uden at forholdet omfattes af §§ 4 eller 5, givet urigtig oplysning, er selskabet fri for ansvar, hvis det kan antages ikke at ville have overtaget forsikringen, om det rette forhold havde været oplyst.

Stk. 2. Må det antages, at selskabet ville have overtaget forsikringen, men på andre vilkår, hæfter det i det omfang, i hvilket det mod den aftalte præmie ville have forpligtet sig. Ville selskabet ved genforsikring i videre omfang have begrænset sit ansvar for egen regning, nedsættes erstatningen i samme forhold.

Stk. 3. Ved forbrugerforsikring samt ved livs-, ulykkes- eller sygeforsikring eller anden personforsikring kan det uanset stk. 1 og 2 bestemmes, at selskabet hæfter helt eller delvis, hvis særlige omstændigheder taler herfor. Ved afgørelsen heraf skal der navnlig lægges vægt på, om det forhold, hvorom der er givet urigtig oplysning, må antages at have haft indflydelse på forsikringsbegivenhedens indtræden eller skadens størrelse, på den af forsikringstageren udviste uagtsomhed og på den tid, der er forløbet fra afgivelsen af urigtig oplysning til forsikringsbegivenhedens indtræden.

Stk. 4. Ved søforsikring og anden transportforsikring samt garantiforsikring gælder i stedet for den i 2det stykke nævnte regel, at selskabet kun hæfter i det omfang, i hvilket det godtgøres, at det forhold, hvorom urigtig oplysning er givet, har været uden indflydelse på forsikringsbegivenhedens indtræden eller skadens størrelse.

§ 7. Forsikringstagerens undladelse af at give oplysning har ingen indflydelse på selskabets ansvar, medmindre han burde være klar over, at den ikke oplyste omstændighed var af betydning for selskabet, og hans forhold kan tilregnes ham som grov uagtsomhed. I så fald anses han, som om han havde givet urigtig oplysning, jfr. § 6.

§ 8. Vil selskabet påberåbe sig, at et af de i §§ 5-7 nævnte forhold foreligger, skal det efter at have fået kundskab om oplysningens urigtighed uden unødigt ophold meddele forsikringstageren, i hvilket omfang det vil påberåbe sig nogen af de rettigheder, disse paragraffer hjemler.

§ 9. Selskabet kan ikke gøre gældende, at urigtig oplysning er givet, såfremt det ved forsikringens tegning var eller burde være vidende om det rette forhold, eller den omstændighed, hvorom selskabet er forblevet uvidende, var uden betydning for det eller senere har ophørt at have sådan betydning.

§ 10. Aftale, som strider mod bestemmelserne i §§ 5, 6, stk. 3, og 7-9, kan ikke påberåbes af selskabet.

Stk. 2. Har selskabet forbeholdt sig at være fri for ansvar, hvis en oplysning, som gives af en anden end forsikringstageren, viser sig at være urigtig, kan dette ikke medføre strengere virkninger, end hvis oplysningen var givet af forsikringstageren. Selskabet kan ikke forbeholde sig at være fri for ansvar, hvis helbredsoplysninger, der er givet af læger

eller andre sagkyndige i forbindelse med tegning af en forsikring, som omfattes af § 120 a, viser sig at være urigtige eller ufuldstændige.

Stk. 3. Det samme gælder, hvis selskabet i policen har beskrevet et faktisk forhold uden at have indhentet oplysninger desangående fra forsikringstageren eller andre og har forbeholdt sig at være helt eller delvis fri for ansvar, hvis det måtte vise sig, at beskrivelsen var urigtig.

Indtrædelse af selskabets ansvar

§ 11. Er forsikringsaftale sluttet, uden at det er bestemt, når ansvaret skal begynde, anses selskabets ansvar at indtræde allerede på det tidspunkt, da selskabet eller forsikringstageren afsender meddelelse om, at den anden parts tilbud antages.

Stk. 2. De i 1ste stykke omhandlede erklæringer skal anses afsendt kl. 6 eftermiddag medmindre andet bevises.

Præmien

§ 12. Præmien skal betales senest 21 dage efter selskabets påkrav herom.

Stk. 2. Forbehold om, at selskabets ansvar først skal indtræde, når første præmie er betalt eller policen er udleveret, er ugyldigt.

§ 13. Betales præmien ikke rettidigt, kan selskabet opsiges forsikringsaftalen med den virkning, at aftalen ophører, hvis præmien ikke er betalt senest 21 dage efter opsigelsen. Opsigelse kan tidligst ske 14 dage efter udløbet af betalingsfristen efter § 12, stk. 1.

Stk. 2. Opsigelsen skal angive, at forsikringsaftalen ophører, hvis præmien ikke betales inden den fastsatte frist, og skal oplyse om muligheden efter § 14 for at bringe forsikringsaftalen til at løbe på ny. Fristerne efter stk. 1, 1. pkt., og § 14, 2. pkt., regnes først fra det tidspunkt, hvor disse oplysninger er givet.

§ 14. Skyldes den for sene betaling af præmien særligt undskyldende omstændigheder, og betales præmien samt eventuelle renter og omkostninger uden ugrundet ophold efter betalingshindringens ophør, løber forsikringsaftalen på ny fra dagen efter, at betaling sker. Betaling skal dog ske senest 3 måneder efter udløbet af opsigelsesfristen efter § 13, stk. 1. Er forsikringsaftalen indgået for en bestemt periode, skal betaling tillige ske inden udløbet af denne periode.

§ 15. Indbetaling til et pengeinstitut her i riget, bortset fra Grønland, til befordring til betalingsstedet er rettidig, når den sker inden for fristerne efter §§ 12-14.

Stk. 2. Har forsikringstageren bopæl i Grønland, forlænges de i §§ 12-14 omhandlede frister for betaling, i det omfang stedets forbindelsesmuligheder i det enkelte tilfælde gør det rimeligt, ligesom opsigelse efter § 13, stk. 1, kan ske tidligere end 14 dage efter betalingsfristens udløb, for så vidt det er rimeligt begrundet i stedets postforbindelse.

§ 16. Opsiges en forsikringsaftale af selskabet i henhold til en bestemmelse i denne lov til ophør inden udløbet af den tid, som aftalen er indgået for, har selskabet ret til den præ-

mie, som skulle have været betalt, hvis forsikringen kun havde været tegnet for den forløbne tid.

Stk. 2. Ophører aftalen af andre grunde, har selskabet ret til så stor en del af præmien, som svarer til den tid, der er forløbet indtil aftalens ophør.

§ 17. Ved forbrugerforsikring kan §§ 12-16 ikke ved aftale fraviges til skade for forsikringstageren eller den sikrede. § 12, stk. 1, kan dog fraviges som led i en løbende aftale om betaling af præmien ved betalingsoverførsel.

Stk. 2. For så vidt angår betaling af første præmie, kan det aftales, at forsikringsaftalen ophører, hvis præmien ikke betales inden en rimelig frist efter selskabets påkrav om betaling. Fristen i § 14, 2. pkt., regnes i givet fald fra tidspunktet for aftalens ophør.

Stk. 3. § 16 gælder ikke for livsforsikringer.

Forsætlig eller uagtsom fremkaldelse af forsikringsbegivenheden

§ 18. Fremkalder den sikrede forsætligt forsikringsbegivenheden, har han ikke noget krav mod selskabet.

Stk. 2. Har han fremkaldt forsikringsbegivenheden ved en uagtsomhed, der under de foreliggende omstændigheder må betegnes som grov, skal det under hensyn til skyldgraden og omstændighederne i øvrigt afgøres, om erstatning skal ydes og i bekræftende fald med hvilket beløb. Ved livsforsikring og ansvarsforsikring hæfter selskabet dog fuldt ud.

§ 19. Bestemmelserne i § 18 om bortfald eller begrænsning af selskabets ansvar finder ikke anvendelse, når den sikrede var under 14 år eller på grund af sindssygdom, åndssvagthed, forbigående sindsforvirring eller lignende tilstand har manglet evnen til at handle fornuftsmæssigt.

Stk. 2. Det samme gælder, når den handling, hvorved forsikringsbegivenheden forårsages, foretages til afværgelse af skade på person eller ejendom under sådanne omstændigheder, at handlingen må anses som forsvarlig.

§ 20. Det kan ikke med retsvirkning aftales, at selskabet skal være fri for ansvar, hvis forsikringsbegivenheden er fremkaldt ved en uagtsomhed, der ikke kan betegnes som grov. Denne bestemmelse er ikke til hinder for, at det aftales, dels at selskabet skal være fri for ansvar for forsikringsbegivenheder, som den sikrede har forårsaget under selvforstyldt beruselse, dels at selskabet kan afkorte indtil 5 pct. i erstatningen, hvis forsikringsbegivenheden er fremkaldt ved en uagtsomhed, der ikke kan betegnes som grov.

Den sikredes pligter, når forsikringsbegivenheden indtræder

§ 21. Er forsikringsbegivenheden indtrådt, skal den sikrede uden ophold give selskabet meddelelse derom, hvis han i den anledning vil rejse krav mod dette.

Stk. 2. Forsømmer den sikrede dette, er selskabet ikke ansvarlig i videre omfang, end det ville have været, hvis sådan meddelelse var givet. Gøres det antageligt, at selskabet på grund af forsømmelsen er blevet afskåret fra at oplyse omstændigheder, som ville ophæve eller begrænse dets ansvar, afgøres det under hensyn til de foreliggende omstændighe-

der, om erstatning skal ydes og i bekræftende fald med hvilket beløb.

Stk. 3. Er det aftalt, at den sikrede angående begivenheder, for hvis følger selskabet er ansvarligt, skal foretage anmeldelse, selv om sådan følge endnu ikke er indtrådt, finder ovenstående bestemmelse tilsvarende anvendelse.

Stk. 4. Det kan ikke med retsvirkning aftales, at strengere følger end her foreskrevet skal indtræde, hvis den sikrede eller andre undlader at give selskabet meddelelse af den ovenfor nævnte art. Denne bestemmelse gælder ikke for tyveri-, garanti-, haglskade- og kreaturforsikring samt skadesforsikring af motorkøretøjer.

§ 22. Den sikrede skal, hvis han rejser krav mod selskabet, give dette alle ham tilgængelige oplysninger om forhold, som kan være af betydning for bedømmelsen af forsikringsbegivenheden, for fastsættelsen af det beløb, selskabet skal yde, eller for de dækningskrav, selskabet måtte have mod andre.

Stk. 2. Forsømmer den sikrede at give sådanne oplysninger, har dette den i § 21, 2det stykke, angivne virkning.

§ 23. Er det vedtaget, at den sikrede, hvis han svigagtig opgiver eller fortier en omstændighed, der er af betydning for bedømmelsen af selskabets ansvar, skal miste den ret til forsikringsydelsen, som han ellers ville have haft, kan retten under hensyntagen til de omstændigheder, under hvilke det svigagtige forhold fandt sted, afgøre, at forsikringsydelsen uanset aftalen helt eller delvis skal erlægges.

Stk. 2. Er oplysning eller undladelse af at give oplysning ikke sket i svigagtig hensigt, har dette uanset modstående aftale ikke anden virkning end den i § 21, 2det stykke, angivne.

Selskabets betalingspligt

§ 24. Forsikringsydelsen kan kræves betalt 14 dage efter, at selskabet har været i stand til at indhente de oplysninger, der er nødvendige til bedømmelse af forsikringsbegivenheden og fastsættelse af forsikringsydelsens størrelse. Er det, forinden endelig opgørelse kan finde sted, givet, at selskabet i alt fald skal betale en del af det krævede beløb, kan denne del forlanges udbetalt efter bestemmelsen i 1. pkt.

Stk. 2. Beløbet forrentes fra det tidspunkt, hvor det kan kræves betalt efter stk. 1, med en årlig rente svarende til renten i henhold til rentelovens § 5.

Stk. 3. Det kan ikke med retsvirkning aftales, at tidspunktet efter stk. 1 skal være afhængigt af en beslutning, der træffes af selskabet, eller af, at selskabet ved dom tilpligtes at betale.

Stk. 4. Ved ansvarsforsikring gælder stk. 1-3 ikke for den skadelidtes krav mod selskabet.

§ 25. Selskabet skal senest 3 måneder efter anmeldelse af forsikringsbegivenheden vejlede sikrede om retten til at kræve betaling efter § 24, stk. 1, 2. pkt., medmindre sikredes krav på forsikringsydelsen inden da er imødekommet eller afvist. Dette gælder dog ikke, hvis det må anses for åbenbart, at der ikke kan opstå spørgsmål om at kræve en sådan betaling.

Retsvirkningerne af selskabets og forsikringstagerens insolvens m.v.

§ 26. Kommer selskabet under konkurs, kan forsikringstageren hæve aftalen. Sker dette ikke, bortfalder aftalen dog tre måneder efter konkursens bekendtgørelse.

Stk. 2. Hvis selskabet ved udlæg er fundet at mangle midler til at betale sin gæld, eller det har standset sine betalinger, eller dets formueforhold i øvrigt viser sig at være sådanne, at det må antages at være ude af stand til at opfylde sine forpligtelser, kan forsikringstageren hæve aftalen, hvis selskabet undlader på hans opfordring uopholdelig at stille betryggende sikkerhed for opfyldelsen.

Stk. 3. Når en forsikringsaftale hæves i henhold til ovenstående bestemmelser, er forsikringstageren berettiget til at kræve erstatning for den skade, som han lider ved forsikringens ophør.

Stk. 4. Ovenstående regler finder ikke anvendelse på sådanne livsforsikringskontrakter, der omfattes af bestemmelserne i lov nr. 65 af 1. april 1914 §§ 25-31, jfr. bekendtgørelse nr. 299 af 30. juni 1922.

§ 27. Mister selskabet retten til at drive forsikringsvirksomhed her i riget, kan forsikringstageren hæve aftalen. Det samme gælder, hvis selskabet sammenslutes med et andet eller overdrager sin formue som helhed til dette.

Stk. 2. Er selskabet trådt i frivillig likvidation, bortfalder forsikringsaftalen et år efter, at likvidationen er begyndt. Forsikringstageren kan inden udløbet af dette tidsrum hæve aftalen, hvis selskabet undlader på hans opfordring uopholdelig at stille betryggende sikkerhed for opfyldelsen.

Stk. 3. Bestemmelserne i § 26, næstsidste og sidste stykke, finder tilsvarende anvendelse.

§ 28. Kommer forsikringstageren under konkurs eller rekonstruktionsbehandling, har dette, selv om andet er aftalt, ingen virkning på forsikringsaftalen udover, hvad der følger af lovgivningens almindelige regler. Dog kan selskabet ved skadesforsikring betinge sig ret til at opsiges aftalen med 14 dages - hvis forsikringstageren har bopæl i Grønland, en måneds - varsel.

Forældelse

§ 29. Krav i anledning af forsikringsaftalen forældes efter reglerne i forældelsesloven, jf. dog stk. 2-6.

Stk. 2. Bestemmelsen i forældelseslovens § 2, stk. 2, finder ikke anvendelse i tilfælde, hvor betalingsfristen for forsikringsydelsen fastsættes i medfør af § 24, stk. 1.

Stk. 3. Ved personforsikring, hvor forsikringsbegivenheden er skadens indtræden eller konstatering, indtræder forældelse af krav på forsikringsydelsen senest 10 år fra den dag, da ydelsen kunne kræves betalt, jf. dog forældelseslovens § 8, 1. pkt.

Stk. 4. Hvis en skadelidt inden udløbet af forældelsesfristen for et krav mod en sikret indtræder i den sikres ret imod selskabet i medfør af § 95, forældes skadelidtes krav mod selskabet tidligst 1 år efter indtrædelsen.

Stk. 5. Er en skade inden forældelsesfristens udløb anmeldt til selskabet, indtræder forældelse af krav, som skaden

giver anledning til, tidligst 1 år efter selskabets meddelelse om, at det helt eller delvis afviser kravet. Hvis selskabet anerkender, at der foreligger en dækningsberettiget skade, men anmoder om yderligere oplysninger med henblik på opgørelse af kravets størrelse, indtræder forældelse 3 år efter selskabets meddelelse herom.

Stk. 6. Ved forbrugerforsikring kan stk. 1-5 ikke ved forudgående aftale fraviges til skade for forsikringstageren eller sikrede. Det kan dog aftales, at en forsikring alene dækker skader anmeldt inden for en nærmere angivet frist efter forsikringens ophør. Fristen må ikke være kortere end 6 måneder.

§ 30. (Ophævet)

Aftale om forlængelse af forsikringen

§ 31. Vedtagelse om, at undladelse af at opsiges en forsikring skal medføre, at den anses forlænget for længere tid end et år, kan ikke af selskabet gøres gældende, medmindre det tidligst 3 og senest 1 måned før opsigelsestidens udløb har givet forsikringstageren meddelelse, hvorved han påmindes om, at sådan forlængelse indtræder, hvis opsigelse ikke finder sted.

Bistand ved forhandlinger med selskabet m.v.

§ 32. Det kan ikke gyldigt aftales, at den sikrede eller forsikringstageren ved forhandlinger med selskabet ikke må lade sig bistå af andre.

Stk. 2. Aftale om, at den sikrede eller forsikringstageren skal give personligt møde ved sådanne forhandlinger, kan ikke gøres gældende, når dens opfyldelse ville være forbundet med uforholdsmæssigt besvær eller bekostning.

Stk. 3. Den sikrede kan i forbindelse med udenretlig fremsættelse og opgørelse af krav mod selskabet kræve rimelige og nødvendige udgifter til advokatbistand dækket af selskabet. Ved ansvarsforsikring finder 1. pkt. tilsvarende anvendelse med hensyn til den skadelidtes erstatningskrav mod selskabet.

Visse meddelelser

§ 33. Meddelelser fra selskabet til forsikringstageren eller den sikrede bliver først virksomme, når de modtages af denne, medmindre det skyldes undladelse af at anmelde flytning eller andet forhold hos modtageren, at meddelelsen ikke eller ikke rettidigt fremkommer, idet retsvirkningen af meddelelsen da indtræder dagen efter, at den under normale forhold ville være kommet den pågældende i hænde. Har forsikringstageren eller den sikrede bopæl i Grønland, kommer det dog ikke selskabet til skade, at sådan meddelelse som omhandlet i § 8, § 12, stk. 1, og §§ 13, 31 og 48 forsinkes eller ikke kommer frem, når meddelelsen er indleveret til befordring med telegram eller post eller, hvor andet forsvarligt befordringsmiddel benyttes, er indleveret til befordring dermed.

Stk. 2. Når den sikrede har indleveret sådan meddelelse, som omhandles i §§ 21, 46 og 67, til befordring med telegram eller post eller, hvor andet forsvarligt befordringsmiddel benyttes, har afgivet den til befordring dermed, går det

ikke ud over ham, at meddelelsen forsinkes eller ikke kommer frem.

I a. Regler om oplysningspligt og fortrydelsesret m.v.

Indledende bestemmelser

§ 34. Reglerne i dette kapitel gælder for forbrugerforsikringer, jf. § 2, stk. 4.

Stk. 2. Reglerne kan ikke fraviges til skade for forbrugeren.

§ 34 a. Som fjernsalg betegnes i dette kapitel en forbrugerforsikringsaftale, der

- 1) indgås ved brug af fjernkommunikation, det vil sige ved kommunikation, der foregår, uden at parterne mødes fysisk, og
- 2) indgås som led i et system for fjernsalg, som drives af forsikringsselskabet.

§ 34 b. Forsikringsselskabet må ikke uden forudgående anmodning herom rette personlig henvendelse til en forbruger på dennes bopæl, arbejdsplads eller andet sted, hvortil der ikke er almindelig adgang, med henblik på straks eller senere at opnå tilbud eller accept af tilbud om indgåelse af en aftale.

Stk. 2 Et løfte afgivet af forbrugeren ved et forsikringsselskabs henvendelse i strid med stk. 1 er ikke bindende.

§ 34 c. Udfører forsikringsselskabet en tjenesteydelse for forbrugeren uden dennes forudgående anmodning, kan forbrugeren ikke blive forpligtet til at betale vederlag herfor.

Forsikringsselskabets informationspligt

§ 34 d. Forsikringsselskabet skal give forbrugeren tydelig skriftlig oplysning om fortrydelsesretten efter § 34 i. Oplysningen skal gives senest ved udlevering af forsikringsbetingelserne, jf. dog §§ 34 e og 34 f vedrørende forsikringsaftaler indgået ved fjernsalg.

§ 34 e. Ved forsikringsaftaler, der indgås ved fjernsalg, skal forsikringsselskabet give forbrugeren oplysning om

- 1) selskabets navn, erhvervsmæssige hovedaktivitet, fysiske adresse samt, hvis et udenlandsk forsikringsselskab har en repræsentant her i landet, eller hvis selskabet i øvrigt er repræsenteret af en anden, relevante oplysninger om denne repræsentant, herunder dennes fysiske adresse,
- 2) cvr-nummeret samt om, at forsikringsselskabet er undergivet tilsyn af Finanstilsynet, ved udenlandske selskaber det relevante identifikationsnummer i et handelsregister eller lignende offentligt register, som selskabet måtte være optaget i, samt ved eventuelt tilhørsforhold til godkendelsesordninger oplysning om den relevante tilsynsmyndighed,
- 3) karakteren af og de væsentligste egenskaber ved forsikringsydelsen,
- 4) den samlede pris for forsikringsydelsen inklusive gebyrer, omkostninger, herunder eventuelle leveringsomkostninger, moms og alle andre afgifter, herunder eventuelle afgifter eller omkostninger, der ikke beta-

les via selskabet eller pålægges af dette, eller, hvis en nøjagtig pris ikke kan oplyses, grundlaget for beregningen af prisen,

- 5) vilkår om betaling, levering eller anden opfyldelse af aftalen, en eventuel uopsigelsesperiode samt eventuel adgang for parterne til at bringe aftalen til ophør før tiden eller ensidigt, herunder oplysning om eventuelle betingelser herfor,
- 6) hvorvidt der er adgang til at fortryde aftalen, og i givet fald oplysning om fortrydelsesfristens begyndelsestidspunkt og varighed samt betingelserne for og fremgangsmåden ved brug af fortrydelsesretten, herunder om, til hvilken adresse meddelelse om fortrydelse skal sendes,
- 7) eventuelle specifikke ekstraomkostninger for forbrugeren ved anvendelse af den pågældende kommunikationsteknik, hvis sådanne ekstraomkostninger pålægges,
- 8) hvor længe oplysningerne gælder, herunder hvor længe ydelsen udbydes til den anførte pris,
- 9) hvorvidt der er klageadgang og i givet fald fremgangsmåden ved klage, herunder oplysning om en fysisk adresse, hvor forbrugeren kan henvende sig med eventuelle klager,
- 10) eventuelle særlige risici ved forsikringsydelsen som følge af ydelsens særlige karakter eller som følge af de operationer, der skal gennemføres, ligesom der skal gives oplysning herom, hvis ydelsens pris afhænger af udsving på de finansielle markeder, og hvis historiske afkast ikke kan benyttes til at danne forventninger om fremtidig afkast,
- 11) en eventuel lovvalgs- eller værnetingsklausul i aftalen,
- 12) på hvilket sprog aftalevilkårene og forhåndsoplysningerne gøres tilgængelige, og på hvilket sprog forsikringsselskabet påtager sig at kommunikere i aftaleperioden, og
- 13) dækning efter lov om en garantifond for skadesforsikringsselskaber eller efter eventuelle andre garantiordninger.

Stk. 2. De i stk. 1 nævnte oplysninger skal gives i rimelig tid, inden der indgås en aftale, og oplysningerne skal være klare, tydelige og forståelige. Det skal fremgå klart, at oplysningerne gives med henblik på indgåelse af en aftale, og oplysningerne skal gives på en måde, som er egnet under hensyn til den anvendte kommunikationsteknik, og som tager særligt hensyn til umyndige personer.

Stk. 3. Hvis taletelefoni indgår i fjernkommunikationsteknikken, skal forbrugeren ved begyndelsen af ethvert opkald fra forsikringsselskabet have oplysning om selskabets navn samt navnet på den person, som forbrugeren er i kontakt med, og dennes forbindelse til selskabet samt om det kommercielle formål med henvendelsen. Herudover kan selskabet med forbrugers samtykke nøjes med at give oplysning om fortrydelsesretten samt om de i stk. 1, nr. 3, 4, 6 og 10, nævnte oplysninger. Selskabet skal underrette forbrugeren om, at der kan fås flere oplysninger, samt om disse oplysningers karakter. Den fulde oplysningspligt efter stk. 1 skal

opfyldes i forbindelse med meddelelse på varigt medium i overensstemmelse med § 34 f.

Stk. 4. Har forsikringsselskabet inden for det seneste år indgået en eller flere aftaler med den samme forbruger af samme karakter, gælder stk. 1-3 alene i relation til den første aftale.

§ 34 f. Inden indgåelse af fjernsalgsaftalen skal de i § 34 e, stk. 1, nævnte oplysninger være meddelt forbrugeren på papir eller på et andet varigt medium, som forbrugeren har adgang til. Forbrugeren skal samtidig på den anførte måde have fået oplysning om aftalevilkårene.

Stk. 2. Hvis aftalen indgås på forbrugers anmodning under anvendelse af fjernkommunikationsteknik, som ikke gør det muligt at give oplysningerne på den i stk. 1 nævnte måde inden aftalens indgåelse, skal forpligtelsen opfyldes straks efter aftalens indgåelse.

Stk. 3. Er de i § 34 e, stk. 1, nævnte oplysninger meddelt forbrugeren i forbindelse med en tidligere aftale af samme karakter, jf. § 34 e, stk. 4, er forsikringsselskabets oplysningspligt efter stk. 1 og 2 opfyldt, hvis selskabet har sikret sig, at forbrugeren fortsat har adgang til oplysningerne og aftalevilkårene på papir eller andet varigt medium.

§ 34 g. Ved forsikringsaftaler indgået ved fjernsalg har forbrugeren på ethvert tidspunkt under aftaleforholdet ret til efter anmodning at få udleveret aftalevilkårene på papir. Forbrugeren kan endvidere ændre den benyttede fjernkommunikationsteknik, medmindre det er uforeneligt med den indgåede aftale eller karakteren af den leverede ydelse.

§ 34 h. Justitsministeren kan fastsætte nærmere regler om indholdet af og formen for de oplysningsforpligtelser, der følger af §§ 34 d- 34 g. Justitsministeren kan endvidere fastsætte regler om yderligere oplysninger, som selskabet skal give.

Fortrydelsesret

§ 34 i. Forbrugeren kan træde tilbage fra en forsikringsaftale i overensstemmelse med reglerne i §§ 34 j og 34 k (fortrydelsesret). Fortrydelsesretten gælder, uanset om forsikringstiden er begyndt eller ej, men dog kun indtil aftalen efter forbrugers udtrykkelige ønske er blevet helt opfyldt af begge parter.

Stk. 2. Der er ikke fortrydelsesret ved aftaler om forsikring, som vedrører rejse- og bagageforsikringspolicer eller tilsvarende forsikringspolicer med begrænset løbetid på højst 1 måned (korttidsforsikring), medmindre forsikringen er en del af en anden type forsikring.

Stk. 3. Der er endvidere ikke fortrydelsesret ved aftaler om forsikringsydelser, hvis pris afhænger af udsving på kapitalmarkedet, som forsikringsselskabet ikke har nogen indflydelse på, og som kan forekomme i fortrydelsesperioden.

§ 34 j. Vil forbrugeren bruge sin fortrydelsesret, skal den pågældende underrette forsikringsselskabet herom inden for en frist på 14 dage, ved aftaler om livsforsikring og individuel pensionsordning dog inden for en frist på 30 dage.

Stk. 2. Fristen regnes ved tilbagetrædelse fra en forsikringsaftale, der er indgået ved fjernsalg, fra det seneste af følgende tidspunkter:

- 1) Den dag, hvor aftalen indgås, ved aftaler om livsforsikring dog den dag, hvor forbrugeren har fået meddelelse om aftalens indgåelse, eller
- 2) den dag, hvor forbrugeren har modtaget de oplysninger, som det efter reglerne om oplysningspligt (§§ 34 d- 34 f) påhviler forsikringsselskabet at give på papir eller andet varigt medium.

Stk. 3. I andre tilfælde regnes fristen fra det seneste af følgende tidspunkter:

- 1) Den dag, hvor forbrugeren har modtaget underretning om, at forsikringsaftalen er indgået, eller
- 2) den dag, hvor forbrugeren har fået tydelig skriftlig oplysning om fortrydelsesretten.

Stk. 4. Det er tilstrækkeligt for overholdelse af fortrydelsesfristen i stk. 1-3, at underretningen, når den foreligger på papir eller et andet varigt medium, som modtageren har adgang til, er afsendt inden fristens udløb.

Stk. 5. Falder den sidste dag for udøvelse af fortrydelsesretten på en helligdag, en lørdag, grundlovsdag, den 24. december eller den 31. december, udløber fristen den følgende hverdag.

§ 34 k. Træder forbrugeren tilbage fra aftalen i medfør af §§ 34 i og 34 j, kan forsikringsselskabet ikke gøre krav vedrørende aftalen gældende mod forbrugeren, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Ved tilbagetræden fra en fjernsalgsaftale, hvor fortrydelsesfristen beregnes efter § 34 j, stk. 2, nr. 2, kan forbrugeren pålægges at betale for den del af ydelsen, der er leveret til forbrugeren efter forløbet af 14 dage fra aftalens indgåelse, ved aftaler om livsforsikring og individuel pensionsordning 30 dage fra aftalens indgåelse. Det er dog en forudsætning herfor,

- 1) at forsikringsselskabet godtgør, at forbrugeren i overensstemmelse med § 34 f på varigt medium er blevet oplyst om fortrydelsesretten og om beregningsmåden for det beløb, der skal betales, og
- 2) at det beløb, som forbrugeren pålægges at betale, står i rimeligt forhold til omfanget af den ydelse, som allerede er leveret, sammenlignet med aftalens fulde opfyldelse.

Stk. 3. Har forbrugeren betalt helt eller delvis, skal forsikringsselskabet med fradrag af et eventuelt beløb efter stk. 2 tilbagebetale det modtagne, når forbrugeren træder tilbage fra aftalen. Tilbagebetaling skal ske snarest muligt og senest 30 dage efter, at forbrugers underretning om tilbagetrædelsen er kommet frem til selskabet.

Stk. 4. Forbrugeren skal snarest muligt og senest 30 dage efter afsendelsen af meddelelse om tilbagetrædelsen tilbagelevere ethvert beløb eller formuegode, som den pågældende måtte have modtaget af selskabet.

Bortfald af tilknyttede aftaler

§ 34 l. Hvis forbrugeren træder tilbage fra en aftale efter regler i dette kapitel, bortfalder en hertil knyttet kreditaftale, som forbrugeren har indgået med selskabet, eller som på

grundlag af en aftale mellem tredjemand og selskabet dækker den aftalte betaling helt eller delvis.

Stk. 2. Ved tilbagetræden fra en fjernsalgsaftale bortfalder endvidere en til aftalen knyttet anden fjernsalgsaftale om tjenesteydelser, som skal leveres af selskabet eller af en tredje part på grundlag af en aftale mellem tredje parten og selskabet.

Stk. 3. Bortfalder en tilknyttet aftale i medfør af stk. 1 eller stk. 2, kan forbrugeren ikke af den grund pålægges at betale gebyr eller erstatning til aftaleparten.

Visse lovvalgsaftaler

§ 34 m. Er det i en aftale bestemt, at lovgivningen i et land uden for Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde skal finde anvendelse på aftalen, kan forbrugeren i de spørgsmål om fjernsalg, der er reguleret i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/65/EF om fjernsalg af finansielle tjenesteydelser til forbrugerne, tillige påberåbe sig ufravigelige bestemmelser i lovgivningen herom i et land inden for Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde, hvis det uden lovvalgsaftalen ville være dette lands lovgivning, der gjaldt for aftalen.

II. Skadesforsikring

A. Almindelige bestemmelser

Skadesforsikringens genstand

§ 35. Enhver lovlig interesse, der lader sig ansætte i penge, kan være genstand for skadesforsikring. Forsikringen kan tegnes for forsikringstagerens eller tredjemands interesse.

Forsikringsværdien

§ 36. Er tingsforsikring tegnet uden angivelse af nogen bestemt interesse, skal forsikringen anses at dække den interesse, der knytter sig til, at selve tingens værdi ikke forringes ved forsikringsbegivenheden, men omfatter ikke anden til tingens bevarelse knyttet interesse. Selskabet svarer således ikke for driftstab eller for skade, som skyldes, at tingen ikke kan anvendes til den tid og på den måde, som er forudsat.

§ 37. Med de i §§ 38 og 75 nævnte undtagelser ansættes tingens værdi til det beløb, der efter priserne umiddelbart før forsikringsbegivenheden ville kræves til genanskaffelse af den tilintetgjorte eller beskadigede genstand med rimeligt fradrag for værdiforringelse ved alder, brug, nedsat anvendelighed eller andre omstændigheder.

Stk. 2. Ved indbogenstande, personlige brugsgenstande og lignende sker der dog kun fradrag for værdiforringelse ved alder og brug, for så vidt genstandenes nytteværdi for den sikrede derved er væsentligt nedsat.

Stk. 3. Genopføres eller istandsættes en beskadiget bygning, finder fradrag derhos kun sted for forskellen mellem gammelt og nyt.

§ 38. Erstatning for genstande, som den sikrede selv har tilvirket til salg, fastsættes på grundlag af den pris, som ved

salg på almindelige vilkår ville kunne opnås umiddelbart før forsikringsbegivenhedens indtræden, med fradrag for regelmæssige salgsmkostninger, undgået handelsrisiko samt for delen ved kontant betaling.

§ 39. Selskabet er, selv om andet er aftalt, ikke forpligtet til at udrede større erstatning end, hvad der kræves til den lidte skades dækning.

Stk. 2. Indeholder forsikringsaftalen en bestemmelse, hvorved den forsikrede genstand ansættes til en bestemt værdi, eller bestemte vurderingsregler vedtages, er en sådan aftale bindende for selskabet, for så vidt det ikke godtgør, at der derved ville blive erstattet mere end den lidte skade.

Underforsikring

§ 40. Er forsikringssummen lavere end den forsikrede interesses værdi, hæfter selskabet kun efter forholdet mellem forsikringssummen og den nævnte værdi.

Dobbeltforsikring

§ 41. Er samme interesse forsikret mod samme fare hos flere selskaber, hæfter hvert selskab, som om det var eneforsikrer.

§ 42. Er flere selskaber ansvarlige for en skade, og er den erstatning, der skal udredes, mindre end de erstatningsbeløb, for hvilke selskaberne tilsammen hæfter, fordeles ansvaret selskaberne imellem i forhold til de beløb, for hvilke hvert af dem hæfter. Kan et af selskaberne ikke udrede sin andel, fordeles det manglende beløb mellem de øvrige i tilsvarende forhold indenfor den ved 1ste punktum angivne begrænsning.

§ 43. Er der i forsikringsaftalen truffet forbehold om, at selskabet helt eller delvis skal være fri for ansvar, hvis samme interesse er eller bliver forsikret i andet selskab, har den sikrede dog ret til erstatning for skade, som han ikke får godtgjort ifølge en anden forsikring. Har flere selskaber tegnet forsikring på samme interesse, og har de alle betinget deres ansvar af, at der ikke andetsteds er tegnet forsikring på samme interesse, hæfter alle selskaberne desuagtet i forhold til det beløb, med hvilket hvert af dem ville have svaret, hvis det alene havde tegnet forsikringen. Kan et af selskaberne ikke udrede sin andel, fordeles det manglende beløb i tilsvarende forhold på de andre selskaber.

Stk. 2. Er ifølge aftalen ikke blot ansvaret, men også retten til præmien afhængig af, at forsikring ikke tegnes andetsteds, finder bestemmelserne i 1ste stykke ikke anvendelse.

Stk. 3. Selskabet kan gøre sit ansvar betinget af, at den sikrede selv bærer risikoen for en del af den forsikrede interesse, samt deraf, at han ikke andetsteds forsikrer anden interesse end den i § 36 angivne.

§ 44. Den sikrede er forpligtet til at give det selskab, som han afkræver erstatning, underretning om, hos hvilke selskaber der tillige er tegnet forsikring, og er ansvarlig for tab, som forårsages ved, at sådan underretning forsømmes.

Stk. 2. Er det aftalt, at forsikringstageren eller den sikrede før forsikringsbegivenheden indtræder, skal give selskabet meddelelse, hvis samme interesse forsikres andetsteds, har

forsømmelse af at give sådan meddelelse, uanset modstående aftale, ikke anden virkning end den i 1ste stykke foreskrevne.

Fareforøgelse

§ 45. Bliver med den sikredes vilje en i policen bestemt angivet fareomstændighed således ændret, at selskabets risiko derved forøges udover, hvad der ved aftalens afslutning kan antages at være taget i betragtning, er selskabet fri for ansvar, hvis det ikke ville have overtaget forsikringen, såfremt de ved ændringen hidførte forhold havde foreligget, da aftalen blev afsluttet.

Stk. 2. Må det antages, at selskabet ville have tegnet forsikringen, men på andre vilkår, hæfter det således, som det mod den aftalte præmie ville have fortsat forsikringen, om fareforøgelsen havde været det bekendt. Ville selskabet ved genforsikring i videre omfang have begrænset sit ansvar for egen regning, nedsættes erstatningen i samme forhold.

Stk. 3. Ved søforsikring og anden transportforsikring samt garantiforsikring gælder i stedet for den i 2det stykke nævnte regel, at selskabet kun er ansvarligt i det omfang fareforøgelsen har været uden indflydelse på forsikringsbegivenhedens indtræden eller skadens størrelse.

§ 46. Undlader den sikrede efter at være kommet til kundskab om en ikke med hans vilje sket fareforøgelse uden gyldig grund at underrette selskabet derom, anses ændringen som hidført med hans vilje.

§ 47. Uanset om en fareforøgelse af den i § 45 nævnte art er hidført med eller uden den sikredes vilje, er selskabet berettiget til at opsiges forsikringen med en uges - hvis forsikringstageren har bopæl i Grønland, en måneds - varsel.

§ 48. Vil selskabet påberåbe sig, at fareforøgelse er indtrådt, må det efter erhvervet kundskab om fareforøgelsen uden unødigt ophold give den sikrede meddelelse om, hvorvidt det vil gøre nogen ret i henhold til §§ 45-47 gældende.

§ 49. Selskabet kan ikke til sin frigørelse påberåbe sig en fareforøgelse, når denne er bortfaldet eller har ophørt at have nogen betydning for selskabet.

Stk. 2. Det samme gælder, når fareforøgelsen skyldes en handling, som foretages til afværgelse af skade på person eller ejendom under sådanne omstændigheder, at handlingen må anses forsvarlig.

§ 50. Aftale om, at fareforøgelse skal have retsvirkning i andre tilfælde eller i videre omfang end hjemlet ved §§ 45-49, kan ikke påberåbes af selskabet. Dog kan det vedtages, at reglerne i § 45, 2det stykke, skal anvendes i stedet for reglerne i samme paragraf, 3die stykke, og omvendt.

Stk. 2. Ved tingsforsikring af fremmed interesse har fareforøgelse hidført med forsikringstagerens vilje, hvis den sikrede genstand befinder sig i hans varetægt, samme virkning, som om den var hidført af den sikrede. Det samme gælder ved forsikring mod driftstab.

Sikkerhedsforholdsregler

§ 51. Er der i forsikringsaftalen givet pålæg om forholdsregler, der før forsikringsbegivenhedens indtræden skal iagttages for at forebygge denne eller formindske skadens omfang, og har den sikrede eller nogen, hvem det påhviler at påse forskrifternes gennemførelse, gjort sig skyldig i forsømmelse med hensyn til overholdelsen af sådant pålæg, har den sikrede kun krav mod selskabet, når og for så vidt det må anses godtgjort, at forsikringsbegivenhedens indtræden eller omfang ikke skyldes overtrædelse af disse forskrifter.

Stk. 2. Aftale, der går ud på i videre omfang end angivet at fritage selskabet for ansvar, når sådanne forskrifter overtrædes, er uden retsvirkning.

Foranstaltninger til afværgelse af skade

§ 52. Den sikrede skal, når en forsikringsbegivenhed er indtrådt, eller umiddelbar fare for dens indtræden foreligger, efter evne afværge eller begrænse skaden samt, hvis selskabet er forpligtet til at erstatte en skade, for hvilken den sikrede har ret til erstatning hos trediemand, træffe de til sikring af selskabets dækningskrav efter omstændighederne nødvendige foranstaltninger, indtil selskabet bliver i stand til selv at varetage sit tarv. Har selskabet i så henseende givet bestemte forskrifter, skal den sikrede så vidt muligt følge disse.

Stk. 2. Overtræder han forsætligt eller af grov uagtsomhed denne pligt, svarer selskabet ikke for skade, der kan antages foranlediget derved. Det kan ikke med retsvirkning aftales, at den sikredes eller andres undladelse af at træffe foranstaltninger som ovenfor nævnt skal have strengere virkning end her foreskrevet.

§ 53. Forsikringen omfatter tab eller udgift, som forvoldes den sikrede ved efter omstændighederne forsvarlig foranstaltning af den i § 52 nævnte art. Bestemmelsen i § 40 finder her tilsvarende anvendelse.

Stk. 2. Selskabet er forpligtet til at dække de nævnte omkostninger, selv om forsikringssummen derved overskrides.

Stk. 3. Disse bestemmelser gælder ikke for kreaturforsikring.

Forsikring af trediemands interesse

§ 54. Er tingsforsikring tegnet uden angivelse af nogen bestemt interesse, anses forsikringen tegnet til fordel for enhver, der som ejer, panthaver eller indehaver af anden tinglig ret, eller fordi han bærer faren for tingen, vil lide tab ved, at den forringes eller går til grunde. Dette gælder dog ikke i forhold til en søpanthaver.

Stk. 2. Er det betinget, at forsikringen skal ophøre i tilfælde af ejerskifte, gælder forsikringen dog 14 dage - i kreaturforsikring 3 dage - efter ejerskiftet i det omfang, hvori den nye ejer ikke gennem en af ham tegnet forsikring har krav på erstatning. Har den nye ejer bopæl i Grønland, forlænges de nævnte frister til en måned. Bestemmelsen i 1. punktum gælder ikke for søforsikring af skib.

§ 55. Forsikring af indbo anses, hvis ikke andet fremgår af omstændighederne, tillige at omfatte indbo, der tilhører

forsikringstagerens ægtefælle, hans hjemmeboende børn samt personer, der hører til forsikringstagerens husstand og står i personligt tjenesteforhold til ham.

§ 56. Hvis forsikringen er tegnet til fordel for trediemand eller ifølge loven dækker fremmed interesse, er forsikringstageren, medmindre andet følger af retsforholdet mellem ham og trediemand, dog i forhold til denne berettiget til at træffe afgørelse om ændring, ophævelse eller opsigelse af aftalen og kan med retsvirkning modtage opsigelse eller anden meddelelse forsikringen vedrørende.

Stk. 2. Har forsikringstageren ubeføjet foretaget sådan disposition, er denne dog bindende i forhold til selskabet, medmindre dette vidste eller burde vide, at forsikringstageren var uberettiget dertil. Dette gælder ved søforsikring og anden transportforsikring af varer dog kun, for så vidt forsikringstageren foreviser polisen til fornøden påtegning eller godtgør, at der ikke er udfærdiget konnossement eller fragtbrev af sådan art, at afsenderen, efter at han har givet dokumentet fra sig, ikke kan råde over varerne.

§ 57. Når forsikringsbegivenheden indtræder, tilkommer retten til erstatning den, hvis interesse forsikringen skal dække, selv om han ikke har fået meddelelse om forsikringen.

Stk. 2. Forsikringstageren kan dog med bindende virkning forhandle med selskabet om erstatning og oppebære denne, medmindre en bestemt angiven person af forsikringstageren er opgivet eller nogen selv har anmeldt sig til selskabet som berettiget, eller den sikrede har en ved tinglysning i tingbogen eller bilbogen sikret ret. Bestemmelsen i § 56, sidste punktum, finder tilsvarende anvendelse.

§ 58. Omfatter en forsikring samtidig ejerens og panthaverens interesse, kan erstatningsbeløbet udbetales til ejeren, når skaden er udbedret, en forsikret bygning genopført, andre af forsikringen og panteretten omfattede genstande genanskaffet eller lige så betryggende sikkerhed for panthaverens fyldestgørelse stillet. Det samme gælder, hvis forsikringen dækker andre i tingen berettigedes interesse.

Stk. 2. Finder istandsættelse eller genanskaffelse ikke sted, bliver erstatningsbeløbet at fordele mellem ejeren og de andre berettigede under iagttagelse af regelen i § 57, 2det stykke.

B. Søforsikring og anden transportforsikring

1. Søforsikring

§ 59. Ved søforsikring forstås i denne lov forsikring mod fare, for hvilken den sikredes interesse udsættes under søtransport. Omfatter en forsikring foruden søfare tillige anden fare der står i forbindelse med transporten, anses forsikringen i sin helhed som søforsikring.

Stk. 2. Som søforsikring anses også forsikring, der knytter sig til skib, som er oplagt eller befinder sig på bedding eller i dok, eller som ellers er stilleliggende, samt forsikring af gods, der befinder sig i sådant skib.

§ 60. Søforsikring omfatter, for så vidt ingen særlig undtagelse er gjort i lov eller aftale, enhver art af fare, for hvilken den forsikrede interesse udsættes.

§ 61. Ved forsikring af kasko eller fragt er selskabet ansvarligt for den erstatningspligt, der kan påhvile den sikrede imod trediemand, hvor skib eller fragt hæfter for ansvar, som skyldes sammenstød med skib eller stødning mod fast eller flydende genstand eller sådant forhold, som ifølge sølovens § 223a ligestilles med sammenstød. Foreligger underforsikring, finder bestemmelsen i § 40 anvendelse. Selskabet hæfter dog ikke for rederens ansvar for skade, der som følge af sammenstødet er overgået gods, som befinder sig om bord i det forsikrede skib.

§ 62. Selskabet hæfter ikke for skade på skib, der alene er en følge af slid, alder eller råddenskab, eller for skade, som rammer gods på grund af mangler ved dettes indpakning eller dets egen beskaffenhed, såsom indre skade, svind, sædvanlig udlækning eller dyrs død.

§ 63. Skade, der hidrører fra, at skibet ved afgang fra sidste havn ikke var sødygtigt, tilbørlig udrustet og bemannet, forsynet med de fornødne skibsdokumenter eller forsvaret lastet, er selskabet ved forsikring af rederens interesse ikke pligtig at erstatte, medmindre det må antages, at hverken rederen eller skibsføreren har vidst eller burdet indse, at mangelen forefandtes.

§ 64. Er almindeligt havari opgjort på behørigt sted og på lovlig måde, skal det bidrag til havariet, som i henhold til fordelingen falder på den forsikrede interesse, tilsvares af selskabet. Foreligger underforsikring, finder bestemmelsen i § 40 anvendelse.

§ 65. Er det i befragtningsaftalen bestemt, at almindeligt havari skal opgøres efter andre regler end de i lov foreskrevne, frigøres selskabet ikke derved, at denne bestemmelse bringes til udførelse, såfremt de benyttede regler er almindelig anerkendte i international forretningsbrug.

§ 66. Kan skade på den forsikrede genstand fordres erstatet under almindeligt havari, har den sikrede dog ret til uden at afvente havariopgørelsen at fordre denne skade erstattet af selskabet efter reglerne om partikulært havari.

Stk. 2. Når selskabet udbetaler sådan erstatning, indtræder det fuldt ud i den sikredes ret mod de andre deltagere i havariet. Foreligger underforsikring, finder bestemmelsen i § 40 anvendelse.

§ 67. Sker transport med andet skib end det, som efter forsikringsaftalen skulle benyttes, er selskabet fri for ansvar, hvis det må antages, at det, om det havde haft kendskab hertil, ikke ville have overtaget forsikringen eller ville have beregnet en højere præmie, opstillet andre vilkår eller genforsikret en større del af risikoen.

Stk. 2. Finder forandringen sted efter rejsens begyndelse, er selskabet dog ansvarligt, hvis forandringen er sket uden den sikredes samtykke eller er blevet nødvendig af hensyn til en begivenhed, som omfattes af forsikringen. Sker sådan forandring uden den sikredes samtykke, er han dog pligtig at

give selskabet meddelelse derom, så snart han bliver vidende om forandringen. Forsømmer han dette er selskabet fri for ansvar for begivenheder, der indtræder efter dette tidspunkt.

§ 68. Sker der under rejsen afvigelse fra den vej, som er angivet ved aftalen eller i øvrigt må anses som den rette, ophører selskabets ansvar, medmindre afvigelsen er foretaget uden den sikredes samtykke.

Stk. 2. Selskabets ansvar ophører dog ikke, hvis afvigelsen er blevet nødvendig af hensyn til en af forsikringen omfattet begivenhed eller er foretaget til afværgelse af skade på person eller ejendom under sådanne omstændigheder, at dens foretagelse må anses som forsvarlig. Dog er selskabet, hvis den rette vej ikke genoptages, så snart det er gørligt, fri for ansvar for skade, som under disse omstændigheder indtræffer.

Stk. 3. Er selskabets ansvar ophørt i medfør af bestemmelserne i 1ste eller 2det stykke, er selskabet dog ansvarligt for forsikringsbegivenheder, der indtræder efter at den rette vej er genoptaget, for så vidt afvigelsen har været uden betydning for skadens indtræden eller omfang.

Stk. 4. Tilsvarende regel gælder, når et skib er kommet udenfor det farvand, som forsikringen omfatter.

§ 69. Lider skib eller gods, som tilhører rederen, skade under bjærgning af andet skib eller dettes ladning, er selskabet fri for at erstatte skade, der må anses godtgjort gennem bjærgeløn. Viser det sig efter erstatningens udbetaling, at skaden helt eller delvis er godtgjort på nævnte måde, kan selskabet derhos kræve en tilsvarende del af erstatningsbeløbet tilbagebetalt.

§ 70. Er et skib som følge af, at det er sunket eller strandet eller ved anden begivenhed, som forsikringen omfatter, kommet i en sådan tilstand, at det ikke for rimelig bekostning kan bjærges, eller er blevet således beskadiget, at det ikke er istandsættelse værd, har den sikrede ret til erstatning for totalskade.

Stk. 2. Det samme gælder, når gods ved en begivenhed, som forsikringen omfatter, er kommet i sådan tilstand eller er således beskadiget som ovenfor nævnt eller blevet oplagt på et sted, fra hvilket det ikke indenfor rimelig tid eller for rimelig bekostning kan afhentes.

§ 71. Har der manglet underretning om et skib i tre gange så lang tid, som gennemsnitlig medgår til skibets rejse fra det sted, fra hvilket den sidste efterretning om skibet havde, til nærmeste bestemmelsessted, dog mindst tre måneder, eller er skibet forladt af besætningen, og er det ikke inden tre måneder derefter kommet i den sikredes rådighed, har den sikrede ret til erstatning som for totalskade.

Stk. 2. Samme regel finder anvendelse på ombordværende gods, når hverken dette eller skibet er kommet frem inden den i 1ste stykke angivne frist.

§ 72. Er skib eller gods af fremmed magt belagt med embargo eller opbragt eller tilbageholdt ved lignende foranstaltning, og frigives det ikke inden 6 måneder derefter, har den sikrede ret til erstatning som for totalskade.

Stk. 2. Vil den sikrede benytte denne ret, skal han underrette selskabet derom inden 3 måneder efter, at han har fået kundskab om de omstændigheder, der begrunder hans ret.

§ 73. Udbetaler selskabet erstatning for totalskade, indtræder det i den sikredes ret til det, som måtte være i behold af de således erstattede genstande, og kan fordre, at den sikrede udleverer alle ham tilgængelige, disse genstande vedrørende dokumenter og bevisligheder.

Stk. 2. Foreligger underforsikring, har selskabet dog kun ret til andel i det, der findes i behold, efter forholdet mellem forsikringssummen og forsikringsværdien.

§ 74. Indtræffer havari flere gange i løbet af forsikringstiden, erstatter selskabet skaden, selv om erstatningssummerne tilsammen overstiger forsikringssummen.

Stk. 2. Dog har selskabet, når skade er indtruffet, ret til ved at betale hele forsikringssummen med tillæg af allerede påløbne omkostninger at befri sig for ethvert ansvar for begivenheder, der indtræder, eller omkostninger, der påløber, efter at forsikringstageren har fået meddelelse om, at selskabet vil benytte sig af denne ret. I disse tilfælde kommer bestemmelsen i § 73 ikke til anvendelse.

§ 75. Forsikringsværdien af et skib er den værdi, skibet havde på det tidspunkt, da selskabets ansvar begyndte.

Stk. 2. Hvis et skib, da forsikringsaftalen blev truffet, er ansat til en bestemt værdi (takseret police), er sådan ansættelse bindende for selskabet, for så vidt det ikke godtgør, at den ansatte værdi overstiger, hvad der med rimelighed kan anses som forsikringsværdien.

Stk. 3. Værdien af forsikrede varer ansættes uanset senere prisforandringer til den pris, som umiddelbart før transportens begyndelse på afgangsstedet betaltes for varer af samme art frit leverede i skib, på banevogn eller på andet transportmiddel med tillæg af 10 pct. samt af præmie for almindelig forsikring og af fragt for så vidt denne skal betales uden hensyn til, om transporten fuldføres.

§ 76. Såfremt en forsikring i henhold til aftalen eller ifølge opsigelse af anden grund end manglende præmiebetaling ville ophøre på et tidspunkt, da skibet er på søen, bortfalder aftalen dog først ved udløbet af den dag, da skibet ankommer til første bestemmelsessted. Forlænges forsikringen herved, kan selskabet kræve præmie for forlængelsen.

2. Anden transportforsikring

§ 77. Anden transportforsikring end søforsikring omfatter, for så vidt ingen særlig undtagelse er gjort i lov eller aftale, enhver art af fare, for hvilken den forsikrede interesse udsættes under transporten.

§ 78. Bestemmelserne i §§ 62, 67, 68, 72, 73, 74 og 75 finder tilsvarende anvendelse.

C. Brandforsikring

§ 79. Brandforsikring dækker den ved ildsvåde forårsagede skade på en af forsikringen omfattet genstand, selv om denne ikke kommer i brand. Skade, forårsaget ved ild, der

ikke kan betegnes som ildsvåde, omfattes ikke af forsikringen.

§ 80. Udsættes en genstand forsætlig for varme ved kogning, strygning, tørring, røgning eller lignende er selskabet ikke ansvarligt for den derved opståede skade på genstanden, selv om den kommer i brand.

§ 81. Hvis ikke andet er aftalt, svarer selskabet også for skade, som forvoldes ved lynnedslag, selv om der ikke derved opstår brand, på samme måde som for brandskade.

Stk. 2. Har selskabet overtaget ansvar for eksplosionsskade, der ikke er en følge af brand, finder bestemmelserne om brandforsikring anvendelse.

§ 82. Bortkommer brandforsikrede ting under brand ved tyveri eller på anden måde, eller beskadiges de under forsøg på at redde dem fra brand, anses skaden som brandskade. Det samme er tilfældet, hvis de tilintetgøres eller beskadiges for at forebygge eller begrænse en brand under sådanne omstændigheder, at opofrelsen må anses som forsvarlig. Dette gælder, selv om branden ikke truer nogen genstand, der falder ind under forsikringen.

§ 83. Befinder en forsikret genstand sig ved forsikringsbegivenhedens indtræden på andet sted end det ved forsikringens tegning opgivne, er selskabet ansvarligt, medmindre det må antages, at selskabet, hvis det sted, hvor forsikringsbegivenheden indtraf, var opgivet som forsikringssted, ville have afholdt sig fra at tegne forsikringen eller betinget sig højere præmie eller andre vilkår eller ville have genforsikret i videre omfang.

Stk. 2. Ved forsikring af indbo er selskabet for et beløb af indtil 15 pct. af forsikringssummen, dog ikke udover 3.000 kr., ansvarlig for brandskade, der indtræder, medens de forsikrede genstande midlertidig befinder sig andetsteds i riget end i policen angivet, selv om faren derved forøges.

§ 84. Gælder en forsikring for et tidsrum af et år, skal den, hvis ikke andet må anses aftalt, betragtes som fornyet for et år ad gangen, medmindre forsikringstageren eller selskabet har opsagt den senest en uge før forsikringstidens udløb.

§ 85. Reglerne i §§ 18 og 19 gælder også, hvis forsikringsbegivenheden fremkaldes af den sikredes med ham samlevende ægtefælle.

§ 86. Er en forsikret fast ejendom pantsat, kan panthaveren, selv om selskabets ansvar overfor ejeren bortfalder i medfør af §§ 4, 6 og 50, 2det stykke, dog kræve dækning i den erstatning, som ellers ville være kommet til udbetaling, for så vidt han ikke kan opnå fyldestgørelse af pantet eller af skyldnerens øvrige formue. I det omfang, i hvilket selskabet har betalt erstatning til panthaveren, indtræder det i dennes ret mod ejeren.

Stk. 2. Det samme gælder, hvis forsikringen dækker andre i tingen berettigedes interesse.

§ 87. Bortfalder forsikringen af en fast ejendom ifølge aftale, eller nedsættes forsikringssummen, eller bringes selskabets ansvar til ophør på grund af manglende præmiebetaling

eller ejerskifte, får dette først retsvirkning overfor panthaveren 14 dage - hvis panthaveren har bopæl i Grønland, en måned - efter, at han fra selskabet har modtaget meddelelse derom.

Stk. 2. Bestemmelsen i § 51, 1ste stykke, kan kun påberåbes overfor panthaveren, når denne selv er skyld i, at pålægget ikke er overholdt.

Stk. 3. I øvrigt bliver de bestemmelser til værn for panthavere og andre i ejendommen berettigede, som indeholdes i særlige love om bygningsbrandforsikring eller i de i henhold til disse love stadfæstede vedtægter, bestående.

Stk. 4. Disse bestemmelser finder også anvendelse på det i §§ 37 og 38 i lov om tinglysning af 31. marts 1926 omhandlede tilbehør til fast ejendom, for så vidt forsikringen omfatter sådant tilbehør.

§ 88. Bestemmelser i aftalen, der indeholder afvigelse fra de i §§ 86 og 87 opstillede regler til beskyttelse af panthaveren, kan ikke påberåbes af selskabet.

D. Kreaturforsikring

§ 89. Dør eller nedslås et forsikret dyr inden en måned efter forsikringstidens udløb som følge af en af aftalen omfattet begivenhed, der er indtrådt i forsikringstiden, hæfter selskabet, som om døden var indtrådt i forsikringstiden.

§ 90. Hvis et dyr dør eller nedslås som følge af en sygdom eller et ulykkestilfælde, beregnes erstatningen efter den værdi, dyret umiddelbart før døden ville have haft, om sygdommen eller ulykkestilfældet ikke var indtrådt.

E. Ansvarsforsikring

§ 91. Er der tegnet forsikring mod erstatningsansvar, nogen pådrager sig overfor trediemand som følge af en skadevoldende begivenhed, er selskabet forpligtet til at betale erstatning, hvis en begivenhed, som omfattes af aftalen, finder sted i løbet af forsikringstiden, selv om de skadelige følger først indtræder senere.

§ 92. Omkostninger, der foranlediges af den sikredes forsvaret mod krav fra trediemands side, omfattes af forsikringen, såfremt det efter omstændighederne må anses for rimeligt, at den sikrede har pådraget sig dem.

Stk. 2. Hvis den sikrede er dømt til at betale renter af et erstatningsbeløb, finder reglerne i 1ste stykke tilsvarende anvendelse.

Stk. 3. Er der i aftalen fastsat en bestemt forsikringssum, skal selskabet betale de her nævnte omkostninger og renter, selv om forsikringssummen overskrides. Er forsikringssummen mindre end det idømte erstatningsbeløb, er selskabet dog kun pligtigt at tilsvare den del af renten, som svarer til det erstatningsbeløb, selskabet skal betale.

§ 93. Såfremt der for en fordring, der hidrører fra et af forsikringen omfattet ansvar, foretages en arrestforretning, er selskabet pligtigt at stille den sikkerhed, der er fornøden for at afværge arresten, dog ikke udover forsikringssummen.

§ 94. En bestemmelse i aftalen om, at selskabet skal være fri for ansvar, såfremt den sikrede uden selskabets samtykke

udbetaler erstatning eller godkender et fremsat erstatningskrav, er ugyldig i det omfang, hvori det må anses godtgjort, at den sikrede ved at betale eller godkende kravet kun har opfyldt sin retspligt.

§ 95. Når den sikredes erstatningspligt over for den skadelidte er fastslået og erstatningens størrelse bestemt, indtræder den skadelidte i den sikredes ret imod selskabet, for så vidt han ikke er fyldestgjort.

Stk. 2. Den skadelidte indtræder endvidere i den sikredes ret imod selskabet, hvis skadelidtes krav på erstatning er omfattet af sikredes konkurs, tvangsakkord eller gældssanering. I det omfang skadelidtes krav ikke er blevet dækket, kan det fulde krav på erstatning rettes mod selskabet. Selskabet skal i de i 1. pkt. nævnte tilfælde uden ugrundet ophold underrette den sikrede om, at det har modtaget et krav på erstatning.

Stk. 3. Har flere skadelidte krav på erstatningsydelsen for en forsikringsbegivenhed, og overstiger deres for selskabet anmeldte krav tilsammen, hvad selskabet er pligtigt at yde, skal de, for så vidt ikke andet er vedtaget, fyldestgøres forholdsommæssigt.

§ 96. Når selskabet er vidende om en indtruffen forsikringsbegivenhed, kan det ikke gennem forhandlinger med den sikrede bevirke, at den skadelidtes ret ifølge § 95 derved indskrænkes eller forspildes.

III. Livsforsikring

Almindelige bestemmelser

§ 97. Livsforsikring kan tegnes på forsikringstagerens eller en trediemands liv.

§ 97 a. Uden for de tilfælde, der er omfattet af kapitel I a, har forsikringstageren ret til at træde tilbage fra en aftale vedrørende livsforsikring senest 30 dage efter, at den pågældende har fået forsikringsbetingelserne i hænde.

Stk. 2. Fristen regnes dog fra det tidspunkt, hvor forsikringstageren har modtaget underretning om, at forsikringsaftalen er indgået, hvis den pågældende har fået forsikringsbetingelserne i hænde før dette tidspunkt.

Stk. 3. Falder den sidste dag for udøvelse af fortrydelsesretten på en helligdag, en lørdag, grundlovsdag, den 24. december eller den 31. december, udløber fristen den følgende hverdag.

Stk. 4. Stk. 1 gælder ikke for

- 1) livsforsikring, der dækker en risiko, der kun strækker sig over en aftalt periode af højst 1 måned (korttidsforsikring), medmindre forsikringen er en del af en anden type forsikring,
- 2) livsforsikring, der tegnes som gruppeforsikring eller anden kollektiv forsikring, hvor forsikringsaftalen indgås mellem selskabet og en repræsentant for forsikringstageren, og
- 3) livsforsikringsydelser, hvis pris afhænger af udsving på kapitalmarkedet, som forsikringsselskabet ikke har nogen indflydelse på, og som kan forekomme i fortrydelsesperioden.

Stk. 5. Træder forsikringstageren tilbage fra forsikringsaftalen i medfør af stk. 1, frigøres den pågældende for alle forpligtelser i henhold til aftalen.

Stk. 6. Bestemmelserne i stk. 1-3 og 5 kan ikke fraviges til skade for forsikringstageren.

§ 98. Skal præmien betales i flere perioder, er forsikringstageren ikke pligtig at holde forsikringen i kraft gennem betaling af de senere præmier.

§ 99. Ønsker selskabet at begrænse sit ansvar i tilfælde af fareforøgelse, må det i policen tydeligt angive, hvilke bestemte fareforøgelser der skal have betydning, og hvilken virkning fareforøgelsen skal have.

§ 100. Har den, på hvis liv forsikringen er tegnet, berøvet sig livet på et tidspunkt, hvor forsikringen ikke har været i kraft uafbrudt mindst de sidste 2 år, er selskabet fri for ansvar, medmindre det må anses godtgjort, at forsikringen er tegnet eller på ny sat i kraft uden tanke på selvmordet, og at dette ville være begået, selv om forsikringen ikke havde foreligget.

§ 101. Uanset at selskabet efter en i denne lov indeholdt regel eller efter aftalt vilkår er fri for ansvar, finder de i henhold til lov eller aftale gældende regler for tilbagekøb af forsikringer eller disses omskrivning til fripolicer anvendelse.

Kapitalforsikring

§ 102. Forsikringstageren kan ved forsikringens tegning eller senere indsætte en anden som begunstiget. Ved forsikringstagerens død udbetales forsikringssummen umiddelbart til den begunstigede.

Stk. 2. Forsikringstageren kan tilbagekalde indsættelsen, medmindre forsikringstageren over for den begunstigede har givet afkald på dette. Forsikringstagerens ret til at tilbagekalde indsættelsen går ikke over på den pågældendes arvinger eller dødsbo.

Stk. 3. Selskabet skal senest samtidig med underretningen af den begunstigede om forsikringsbegivenhedens indtræden underrette den skifteret, der behandler forsikringstagerens dødsbo, jf. § 2 i lov om skifte af dødsboer, om begunstigesindsættelsen, forsikringssummens størrelse og om, hvorvidt udbetaling er sket.

§ 103. Indsættelse af en begunstiget og tilbagekaldelse af sådan indsættelse er kun gyldig, såfremt den skriftlig meddeles selskabet eller optages i eller påtegnes policen af selskabet.

Stk. 2. Forsikringstageren kan ved testamente eller ved indsættelse efter stk. 1 bestemme, at forsikringssummen skal være den begunstigedes særeje.

Stk. 3. Forsikringstageren kan ved indsættelse efter stk. 1 bestemme, at forsikringssummen skal båndlægges. Arvelovens § 61 finder tilsvarende anvendelse. Hvis forsikringstageren ikke i forbindelse med beslutningen om båndlæggelse har bestemt, hvilken forvaltningsafdeling der skal forvalte den båndlagte arv, bestemmer den skifteret, der behandler boet efter forsikringstageren, jf. § 2 i lov om skifte af døds-

boer, hvem forsikringsselskabet skal udbetale forsikringssummen til.

§ 104. Hvis indsættelse af en begunstiget må anses for urimelig over for forsikringstagerens ægtefælle eller en livsarving, kan det ved dom bestemmes, at forsikringssummen helt eller delvis skal tilfalde ægtefællen eller en livsarving i stedet for den begunstigede. Beløbet kan ikke overstige, hvad der ville være tilfaldet den pågældende som boslod og tvangsarv, jf. arvelovens § 5, § 10 og § 11, stk. 2, hvis forsikringssummen i stedet var tilfaldet forsikringstagerens solvente bo.

Stk. 2. Ved afgørelse efter stk. 1 skal der navnlig lægges vægt på

- 1) baggrunden for indsættelsen af den begunstigede,
- 2) ægtefællens, en livsarvings og den begunstigedes økonomiske behov og
- 3) omstændighederne i øvrigt.

Stk. 3. Har ægtefællen eller en livsarving inden udbetaling af forsikringssummen til den begunstigede gjort indsigelse over for selskabet mod udbetalingen, må forsikringsselskabet ikke udbetale forsikringssummen til den begunstigede, før det ved forlig eller dom mellem den begunstigede og de efterladte er afgjort, hvem der har ret til forsikringssummen. Selskabet kan dog altid udbetale indtil en tredjedel af forsikringssummen til den begunstigede, og, hvis den pågældende sørger for forsikringstagerens begravelse, et passende beløb til afholdelse af udgifterne herved.

Stk. 4. En sag efter stk. 1 skal anlægges af ægtefællen eller en livsarving mod den begunstigede inden 1 år efter, at forsikringstageren er afdød.

§ 105. Ved fortolkningen af bestemmelser om indsættelse af en begunstiget anvendes stk. 2-4, hvis ikke andet fremgår af omstændighederne, når forsikringssummen skal udbetales ved forsikringstagerens død.

Stk. 2. Er forsikringstagerens ægtefælle indsat som begunstiget, anses den ægtefælle, som forsikringstageren ved sin død levede i ægteskab med, som begunstiget.

Stk. 3. Har forsikringstageren indsat sine børn som begunstigede, anses den pågældendes livsarvinger, herunder den pågældendes adoptivbørn og disses livsarvinger, som begunstigede, hver for den andel, arveloven tildeler den pågældende.

Stk. 4. Er forsikringstagerens arvinger indsat som begunstigede, får arvingerne del i forsikringssummen efter det forhold, som de pågældende i henhold til testamente eller loven er arverettighedsberettiget efter forsikringstageren.

§ 105 a. Medmindre andet fremgår af omstændighederne, anses som nærmeste pårørende forsikringstagerens ægtefælle, en samlever, der opfylder kravene i stk. 2, børn eller arvinger i nævnte rækkefølge.

Stk. 2. For at være omfattet af stk. 1 skal en samlever leve sammen med forsikringstageren på fælles bopæl og

- 1) vente, have eller have haft et barn sammen med forsikringstageren eller

- 2) have levet sammen med forsikringstageren i et ægte-kabslignende forhold på den fælles bopæl i de sidste 2 år før dødsfaldet.

Stk. 3. En fælles bopæl som nævnt i stk. 2 anses ikke for ophørt ved midlertidigt ophold i anden bolig eller ved ophold i institution.

§ 105 b. Har forsikringstageren ikke indsat en begunstiget, og skal forsikringssummen udbetales ved forsikringstagerens død, tilfalder forsikringssummen forsikringstagerens nærmeste pårørende, jf. § 105 a. Er der ikke nogen nærmeste pårørende, tilfalder forsikringssummen forsikringstagerens dødsbo.

Stk. 2. Forsikringssummen tilfalder forsikringstagerens dødsbo, hvis forsikringstageren har bestemt, at der ikke skal være indsat en begunstiget.

§ 106. Er en bestemt person indsat som begunstiget, bortfalder begunstigelsen, hvis forsikringssummen skal udbetales ved eller efter forsikringstagerens død, og den begunstigede ikke overlever denne.

§ 107. Skal efter aftalen forsikringssummen udbetales, når forsikringstageren enten dør eller opnår en bestemt alder, anses indsættelse af en begunstiget som kun gældende for dødsfaldet.

§ 108. Indsættelse af en begunstiget medfører ingen indskrænkning i forsikringstagerens ret til at forlange tilbagekøbsværdien eller til at overdrage, pantsætte eller på anden måde råde over de rettigheder, forsikringsaftalen hjemler ham.

Stk. 2. Har forsikringstageren overfor den begunstigede givet afkald på at tilbagekalde begunstigelsen, anses han også at have fraskrevet sig retten til uden den begunstigedes samtykke at råde således over forsikringen at den begunstigedes ret derved indskrænkes eller forspildes.

§ 109. Så længe forsikringsbegivenheden ikke er indtrådt, kan den begunstigede - selv om hans indsættelse er uigenkaldelig - ikke overdrage, pantsætte eller på anden måde råde over sit krav.

§ 110. Har forsikringstageren tegnet en forsikring således, at forsikringssummen ikke skal udbetales umiddelbart ved hans død, men først på et senere tidspunkt, eller har han tegnet en forsikring på en andens liv, indtræder den begunstigede, såfremt intet andet fremgår af forholdet, ved forsikringstagerens død i dennes ret efter aftalen.

§ 111. Den, der ved køb eller på anden måde får en livsforsikringspolice overdraget, erhverver derved alle de rettigheder mod selskabet, aftalen hjemler. Ved overdragelsen bortfalder indsættelse af begunstiget for så vidt ikke afkald på tilbagekaldelsesretten er givet.

§ 112. Pantsætter forsikringstageren sit krav, bortfalder ikke derved sket indsættelse af en begunstiget. Er der ikke givet afkald på retten til at tilbagekalde, står den begunstigede tilbage for panthaverens ret.

Stk. 2. Panthaveren kan, når hans fordring er forfalden, gøre kravet på forsikringens tilbagekøbsværdi gældende ef-

ter forud med 2 måneders varsel at have opfordret forsikringstageren til at løse pantet mod betaling af nævnte værdi. Er forsikringsbegivenheden indtrådt, kan han søge fyldestgørelse i forsikringssummen.

Stk. 3. Pantet anses ikke at omfatte krav på bonus, der forfalder forinden pantthaveren har søgt fyldestgørelse.

§ 113. Retshandler vedrørende de af en livsforsikringsaftale flydende rettigheder mod selskabet kan, hvis policen ikke har fået påtegning om retshandelen, ikke gøres gældende over for den, der senere i god tro gennem overdragelse har erhvervet sådanne rettigheder, når han har fået policen i sin besiddelse, eller policen har fået påtegning om hans ret.

§ 114. Udbetaling af forsikringssummen eller af genkøbsværdien eller bestemmelse om ændring i det bestående kontraktforhold kan ikke gøres gældende overfor de i § 113 nævnte godtroende erhververe, medmindre retshandelen er indgået i god tro med den, der havde policen i hænde med formel lovlig adkomst, og policen enten er tilbageleveret selskabet eller har erholdt påtegning om det stedfundne.

§ 115. Er en police udstedt eller senere transporteret til ihænde-haveren, bliver denne ikke derved uden at oplyse sin adkomst legitimeret overfor selskabet til at oppebære forsikringssummen eller til i øvrigt at råde over forsikringen.

Stk. 2. Indsættelse af en begunstiget kan ikke ske ved en bestemmelse om, at forsikringssummen skal udbetales til ihænde-haveren.

§ 116. Hverken forsikringstagerens eller den begunstigedes ret overfor selskabet kan gøres til genstand for retsforfølgning fra deres kreditorers side, jfr. dog § 117.

Stk. 2. Er en livsforsikringspolice overdraget, kan erhververens ret gøres til genstand for retsforfølgning fra hans kreditorers side, medmindre erhververen er forsikringstagerens ægtefælle, eller erhvervelsen har fundet sted uden vederlag. Bestemmelserne i § 117 finder i så tilfælde tilsvarende anvendelse med hensyn til de af erhververen betalte præmier eller - for ægtefællens vedkommende - med hensyn til det vederlag, denne måtte have erlagt for overdragelsen.

§ 117. Kommer forsikringstageren under konkurs, og findes det, at han i løbet af de sidste 3 år inden fristdagen til betaling af præmier har anvendt et efter hans formue-tilstand på det tidspunkt betalingen fandt sted, uforholdsmæssigt stort beløb, kan konkursboet overfor selskabet forlange, at det for meget erlagte indbetales i boet, for så vidt det kan udredes af forsikringens tilbagekøbsværdi eller, såfremt en sådan ikke findes, af kapitalværdien af den fripolice, hvortil forsikringstageren ville have ret på grundlag af de stedfundne betalinger.

Stk. 2. Er forsikringssummen forfalden uden at være udbetalt inden fristdagen, eller forfalder den under konkursbehandling, kan konkursboet under de i 1ste stykke omhandlede betingelser forlange en tilsvarende del af forsikringssummen indbetalt i boet.

Stk. 3. Foranstående regler kommer til anvendelse, uanset om der er indsat en begunstiget, og uanset om forsikringstageren har forpligtet sig til ikke at tilbagekalde begunstigel-

sen. Har den begunstigede erlagt vederlag for indsættelsen, er han berettiget til af boet at kræve dette tilbage. Såfremt han har oppebåret forsikringssummen, kan boet gøre kravet gældende mod ham.

Renteforsikring

§ 118. Ved renteforsikring kommer de for kapitalforsikring fastsatte regler til anvendelse. Dog frigøres selskabet ved udbetaling af forfaldne renteydelser til den opgivne rentenyder, så længe det ikke har fået kundskab om, at retten dertil er overdraget nogen anden. Dette gælder, selv om policen ikke har fået påtegning om udbetalingen.

Stk. 2. Er den, i hvis levetid renten skal betales, en anden end forsikringstageren, anses han at være indsat som begunstiget.

IV. Ulykkesforsikring og sygeforsikring

§ 119. Forsikring kan tegnes mod ulykke eller sygdom, der rammer forsikringstageren selv eller trediemand.

§ 119 a. Bestemmelsen i § 97 a om forsikringstagerens ret til at træde tilbage fra aftaler om livsforsikring gælder tilsvarende for ulykkesforsikring og sygeforsikring, der tegnes i tilknytning til livsforsikring.

§ 120. Indtræder en ulykke eller sygdom, som omfattes af aftalen, i forsikringstiden, hæfter selskabet også for sådanne skadelige følger, som først viser sig senere.

§ 120 a. Er en sygdom, som omfattes af aftalen, indtrådt inden forsikringstidens begyndelse, stilles forsikringstageren, som om sygdommen var indtrådt i forsikringstiden, såfremt

- 1) følger af sygdommen viser sig eller sygdommen diagnosticeres i forsikringstiden og
- 2) en læge eller anden sagkyndig har afgivet helbredsoplysninger i forbindelse med forsikringens tegning med henblik på selskabets vurdering af den pågældende sygdom.

Stk. 2. I de i stk. 1 nævnte tilfælde hæfter selskabet dog ikke, hvis et andet selskab hæfter for de opståede skadelige følger efter § 120.

Stk. 3. Aftaler, der strider mod bestemmelsen i stk. 1, kan ikke påberåbes af selskabet.

§ 121. Indtræder der under forsikringstiden omstændigheder, der i policen bestemt og tydeligt er angivet som fareforøgende og er den, på hvis liv eller helbred forsikringen er tegnet, vidende derom, er selskabet, så længe dette medfører en fareforøgelse, frit for ansvar, hvis det ikke ville have overtaget forsikringen, såfremt de ved ændringen hidførte forhold havde foreligget ved forsikringens tegning.

Stk. 2. Må det antages, at selskabet ville have overtaget forsikringen, hæfter det på de vilkår og i det omfang, i hvilket det mod den aftalte præmie ville have bibeholdt forsikringen, om fareforøgelsen var det bekendt. Ville selskabet ved genforsikring i videre omfang have begrænset sit ansvar for egen regning, nedsættes erstatningen i samme forhold.

Stk. 3. Bestemmelserne i §§ 48 og 49, 2det stykke, finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 4. Aftale, hvorefter fareforøgelse i videre omfang skal frigøre selskabet, er uden retsvirkning. Dog kan det vedtages, at i stedet for det i 2det stykke bestemte, den regel skal gælde, at selskabet kun er ansvarligt i det omfang, fareforøgelsen har været uden indflydelse på forsikringsbegivenhedens indtræden eller skadens omfang.

§ 122. Reglerne i §§ 102-106 finder tilsvarende anvendelse ved ulykkesforsikring og sygeforsikring.

§ 123. Hverken forsikringstagerens eller den sikredes ret overfor selskabet kan gøres til genstand for retsforfølgning fra deres kreditorers side.

§ 124. Har den, på hvis liv eller helbred forsikringen er tegnet, forsætlig eller af grov uagtsomhed undladt at foretage de efter omstændighederne rimelige foranstaltninger til forebyggelse af forsikringsbegivenheden eller til formindskelse af dennes omfang eller uden gyldig grund ikke efterkommet de forskrifter, som selskabet i så henseende har givet ham, svarer dette ikke for den skade, som kan antages foranlediget derved. Dette gælder dog ikke, for så vidt opfyldelsen af selskabets forskrifter ville medføre et utilbørligt indgreb i den pågældendes selvbestemmelsesret.

Stk. 2. Det kan ikke med retsvirkning aftales, at undladelsen skal have retsfølger i andre tilfælde eller i videre omfang end ovenfor nævnt.

V. Gennemførelses-, overgangs- og straffebestemmelser

§ 125. Denne lov træder i kraft den 1. januar 1932.

§ 126. På en forsikringsaftale, der er indgået, inden loven træder i kraft, finder loven anvendelse fra den første derefter indtrædende dag, til hvilken aftalen med kontraktmæssigt varsel af selskabet kunne være bragt til ophør, eller fra hvilken den fornys i medfør af § 84.

Stk. 2. For de under justitsministeriets tilsyn værende bygningsbrandforsikringer finder loven anvendelse fra det tidspunkt, som justitsministeren fastsætter, dog senest 1 år efter lovens ikrafttræden.

§ 127. Bestemmelserne i §§ 26 og 27 finder anvendelse i alle tilfælde, hvor det forhold, der medfører de i disse bestemmelser angivne retsvirkninger, indtræder efter lovens ikrafttræden.

§ 128. Bestemmelsen i § 29 kommer til anvendelse på de før lovens ikrafttræden indgåede forsikringsaftaler, dog at de i § 29 ommeldte frister regnes fra lovens ikrafttræden, medmindre forældelsen efter den hidtil gældende ret ville være indtrådt tidligere.

§ 129. Bestemmelsen i § 34 kommer til anvendelse i alle tilfælde, hvor den forsikringsbegivenhed, i anledning af hvilken bestemmelsen påberåbes, indtræder efter lovens ikrafttræden.

§ 130. De i loven for livs-, ulykkes- og sygeforsikring givne regler om begunstigede kommer til anvendelse i alle tilfælde, hvor den begunstigede er indsat efter lovens ikrafttræden.

§ 131. Bestemmelsen i § 115 finder anvendelse såfremt en livsforsikringspolice, der er udstedt, forinden loven træder i kraft, efter dette tidspunkt transporteres til ihændehave- ren.

§ 132. Bestemmelserne i §§ 116 og 123 finder anvendelse i alle tilfælde, hvor retsforfølgningen ikke er påbegyndt forinden lovens ikrafttræden. Bestemmelsen i § 117 finder anvendelse, såfremt konkursen indtræder efter nævnte tidspunkt.

§ 133. Bestemmelser i andre love, der medfører en videregående betryggelse af forsikringstagernes eller de sikredes ret end de tilsvarende bestemmelser i denne lov, forbliver i kraft.

Stk. 2. Fra denne lovs ikrafttræden ophæves § 27 i lov af 25. marts 1872 om konkurs m.m., jfr. for Færøernes vedkommende anordning nr. 72 af 2. maj 1902, samt §§ 230-266 i sølov af 1. april 1892, jfr. bekendtgørelse nr. 108 af 13. april 1929, og for Færøernes vedkommende anordning nr. 203 af 4. november 1892. Endvidere bortfalder, hvad der i øvrigt i lovgivningen måtte være stridende mod denne lov.

§ 134. Forsikringsselskabets overtrædelse af § 3 a og § 34 b, stk. 1, straffes med bøde. Med bøde straffes endvidere det selskab, der gør sig skyldig i grov eller oftere gentaget overtrædelse af

- 1) pligten til at give oplysning om fortrydelsesretten efter §§ 34 d-34 f eller
- 2) oplysningspligten efter § 34 e, stk. 1, nr. 10, § 34 e, stk. 3, jf. § 34 e, stk. 1, nr. 10, og § 34 f, stk. 1, jf. § 34 e, stk. 1, nr. 10.

Stk. 2. Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

Lov nr. 435 af 31. maj 2000¹⁾ (Beskyttelse af forsikringstager i visse tilfælde, hvor det senere viser sig, at forsikringstageren var syg, da en forsikring mod sygdom blev tegnet) indeholder følgende ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelse:

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.²⁾

Stk. 2. Loven gælder aftaler, der indgås eller forlænges efter lovens ikrafttræden.

Lov nr. 434 af 10. juni 2003³⁾ (Nye regler i forsikringsaftaleloven om begrundelsespligt, lempelsesregel ved afgivelse af urigtige oplysninger, præmiebetaling, vejledning om acontobetaling og direkte krav ved skadevolders konkurs m.v. samt ændring af rentesatsen i visse formueretlige love) indeholder følgende ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelse:

§ 4

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juli 2004, jf. dog stk. 3 og 4.

Stk. 2. Lovens § 1, nr. 3,4,8,10 og 11, finder anvendelse på forsikringsbegivenheder, der indtræder efter lovens ikrafttræden, og § 1, nr. 5, på præmie, der forfalder til betaling efter lovens ikrafttræden. § 1, nr. 7, 9 og 14, finder anvendelse på skader, der indtræder efter lovens ikrafttræden.

Stk. 3. Lovens § 1, nr. 6, og § 2 træder i kraft den 1. juli 2003 og gælder for rente af krav, der kan kræves betalt den dato eller senere.

Stk. 4. (Udelades)

Lov nr. 539 af 8. juni 2006⁴⁾ (Digital tinglysning) indeholder følgende ikrafttrædelsesbestemmelse:

§ 13

Stk. 1. Justitsministeren fastsætter tidspunktet for lovens ikrafttræden, jf. dog stk. 5 og 6.⁵⁾

Stk. 2. Justitsministeren kan bestemme, at loven træder i kraft på forskellige tidspunkter, for så vidt angår tingbogen, bilbogen, andelsboligbogen og personbogen.

Stk. 3-6. (Udelades)

Lov nr. 516 af 6. juni 2007⁶⁾ (Begunstigelser i forsikringsordninger og ændringer som følge af arveloven m.v.) indeholder følgende ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser:

§ 9

Loven træder i kraft den 1. januar 2008.

§ 10

Stk. 1. Lov om forsikringsaftaler § 102, stk. 3, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 1, lov om forsikringsaftaler § 104 som affattet ved denne lovs § 1, nr. 3, lov om visse civile retlige forhold m.v. ved pensionsopsparing i pengeinstitutter § 2, stk. 3, som affattet ved denne lovs § 2, nr. 1, og lov om visse civile retlige forhold m.v. ved pensionsopsparing i pengeinstitutter § 4 som affattet ved denne lovs § 2, nr. 3, finder ikke anvendelse på en begunstigelsesindsættelse, der er foretaget før lovens ikrafttræden, hvis

- 1) indsættelsen er uigenkaldelig eller
- 2) den begunstigede er forsikringstagerens eller kontohaverens tvangsarving.

Stk. 2. Lov om forsikringsaftaler § 105 a og § 105 b som affattet ved denne lovs § 1, nr. 5, og lov om visse civile retlige forhold m.v. ved pensionsopsparing i pengeinstitutter § 5 a og § 5 b som affattet ved denne lovs § 2, nr. 5, finder anvendelse på begunstigelsesindsættelser, der foretages efter lovens ikrafttræden.

Stk. 3-4. (Udelades)

Lov nr. 523 af 6. juni 2007⁷⁾ (Ændringer som følge af en ny lov om forældelse af fordringer, ophævelse af købelovens reklamationsfrister ved visse køb m.v.) indeholder følgende ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser:

§ 47

Loven træder i kraft den 1. januar 2008.

§ 48

Stk. 1. Loven finder anvendelse også på tidligere stiftede fordringer, som ikke inden ikrafttrædelsesdagen er forældet efter de hidtil gældende regler. Forældelse indtræder dog tidligst den 1. januar 2011, medmindre fordringen inden dette tidspunkt ville være forældet såvel efter de hidtil gældende bestemmelser som efter de bestemmelser, der gælder efter lovens ikrafttræden, jf. dog stk. 7. I det sidstnævnte tilfælde anvendes det seneste tidspunkt for forældelsens indtræden.

Stk. 2. Afbrydelse af forældelse, der har fundet sted før lovens ikrafttræden, har fortsat virkning som afbrydelse, selv om den ikke er sket på den efter lovens ikrafttræden foreskrevne måde.

Stk. 3-4. (Udelades)

Stk. 5. Forsikringsaftalelovens § 29, stk. 6, som affattet ved denne lovs § 2, nr. 2, finder alene anvendelse på aftaler, der indgås eller forlænges efter lovens ikrafttræden.

Stk. 6-8. (Udelades)

Lov nr. 718 af 25. juni 2010⁸⁾ (Rekonstruktion m.v.) indeholder følgende ikrafttrædelsesbestemmelse:

§ 55

Stk. 1. Justitsministeren fastsætter tidspunktet for lovens ikrafttræden.⁹⁾

Stk. 2-10. (Udelades)

Lov nr. 1244 af 18. december 2012¹⁰⁾ (Gennemførelse af direktiv om bekæmpelse af forsinket betaling i handelstransaktioner og ændring af rentesatsen i visse formueretlige love) indeholder følgende ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelse:

§ 4

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. marts 2013.

Stk. 2. Loven gælder for rente af pengekrav, som forfalder den 1. marts 2013 eller senere.

Stk. 3. (Udelades)

Lov nr. 737 af 25. juni 2014¹¹⁾ (Revision af reglerne om behandling af civile sager og syn og skøn, forhøjelse af be-

løbsgrænse for anke, indførelse af deltidsordning for dommere m.v., medieannoncering af tvangsauktioner, tvangsfuldbyrdelse af digitale lånedokumenter, skriftlig behandling af anke i straffesager med samstemmende påstande m.v.) indeholder følgende ikrafttrædelsesbestemmelse:

§ 12

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juli 2014, jf. dog stk. 2.

Stk. 2-4. (Udelades)

Justitsministeriet, den 9. november 2015

SØREN PIND

/ Mette Johansen

-
- 1) Lovændringen vedrører § 10, stk. 2, og § 120 a.
 - 2) Loven er bekendtgjort i Lovtidende den 2. juni 2000.
 - 3) Lovændringen vedrører § 2, stk. 4, § 3 b, § 6, stk. 3, § 10, stk. 1, §§ 12-17, § 24, stk. 2 og 4, § 25, § 29, stk. 2, § 32, § 32, stk. 3, § 33, stk. 1, 2. pkt., § 51, stk. 2, og § 95, stk. 2.
 - 4) Lovændringen vedrører § 57, stk. 2.
 - 5) Loven trådte i kraft den 8. september 2009 for så vidt angår tingbogen, jf. bekendtgørelse nr. 762 af 20. juli 2009. Loven trådte i kraft den 2. november 2010 for så vidt angår bilbogen, jf. bekendtgørelse nr. 1183 af 14. oktober 2010.
 - 6) Lovændringen vedrører § 102, § 103, stk. 2 og 3, og §§ 104-105 b.
 - 7) Lovændringen vedrører § 24 og §§ 29-30.
 - 8) Lovændringen vedrører § 28, 1. pkt.
 - 9) Loven trådte i kraft den 1. april 2011, jf. bekendtgørelse nr. 208 af 15. marts 2011.
 - 10) Lovændringen vedrører § 24, stk. 2.
 - 11) Lovændringen vedrører § 102, stk. 3, 2. pkt.